

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563.
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Nemški konkordat - magna charta katoličanov

Svoboda svobodne cerkve

1. Na polju vere, kulture in prosvete - 2. Pri katoliški vzgoji mladine - 3. Pri neodvisnem upravljanju svojih zadev in svoje lastnine

Ker vlada med našimi bratci in prijatelji našega lista splošno zanimanje za konkordat, sklenjen med sveto Stolicjo in Nemčijo, objavljamo v naslednjem dobesedno besedilo te pogodbe, v dobri veri, da bomo na ta način najboljše ustregli vsem izraženim željam. Uredništvo.

Konkordat, sklenjen med sveto Stolicjo in nemško državo ima sledečo vsebino:

Nj. Svetost papež Pij XI. in predsednik nemške države prežeta od želje, da bi se priateljски odnosi med sv. Stolicjo in nemško državo še utrdili, in odločena, da medsebojne odnose med katoliško Cerkvijo in med celo-

kupno nemško državo trajno uredita, sta sklenila napraviti slovesno pogodbo, ki naj dosega konkordate s posameznimi nemškimi deželami izpopolni in tudi ostalim deželam omogoči, da se gotova topredmetna vprašanja rešujejo po enotnih načelih. V to svrhu je Nj. Svetost papež Pij XI. imenoval za svojega opolnomočenega zastopnika svojega državnega tajnika Nj. Eminenco kardinala Evgenija Pacellija, predsednik nemške države pa podkanclerja nemške države Franca von Papena. Ta dva zastopnika sta se po izmenjavi polnomočnih listin, ki so bile pravilne po vsebini in obliki, sporazumela v naslednjih členih:

Nemška država priznava kat. cerkvi polno svobodo

Svoboda na znotraj
Svoboda na zunan

Člen 1. Nemška država garantira svobodo pripadnosti h katoliški cerkvi in javno izvrševanje katoliške vere. Nemška država priznava katoliški cerkvi pravico, da v okviru za vse veljavne zakone sama svoje lastne zadeve svobodno urejuje in upravlja in da v okviru svoje pristojnosti izdaja zakone in navedbe, ki imajo obvezno moč za njene člane.

Člen 2. Konkordati sklenjeni z Bavarsko l. 1924, s Prusijo l. 1929 in z Badensko l. 1932 ostanejo neokrnjeni v veljavi in pravice in svobode, ki jih priznavajo katoliški cerkvi ohranijo za dotična državna ozemlja svojo polno veljavnost. Za druge dežele pa veljajo določbe sedanjega konkordata. Določbe te predstoječe pogodbe so tudi za zgoraj imenovane tri dežele obvezne, v kolikor tičejo predmetov, ki jih prejšnji konkordati niso uredili in v kolikor predstoječa pogodba prejšnje tudi izpopolnjuje. V bodočnosti bodo posamezne dežele smele skleniti konkordate le v sporazumu z državno vlado.

Člen 3. Da bi se dobri odnosi med sv. Stolicjo in nemško državo tudi nadalje gojili, bo sv. Stolica poslala v prestolico nemške države apostolskega nuncijsa, nemška država pa bo imela pri sv. Stolicji svojega stalnega veleposlanika.

Svoboda v občevaranju s papežem

Člen 4. Sv. Stolica vživa v občevaranju in v dopisovanju s škofi, z duhovništvom in z vsemi ostalimi pripadniki katoliške cerkve v Nemčiji neomejeno svobodo. Isto velja tudi za škofo in škofijske ordinariats in druge škofijske oblasti z ozirom na njihovo občevaranje z verniki in vseh vprašanjih njihove nadpastirske službe.

Svoboda dušnega pastirstva

Člen 5. Duhovniki uživajo pri izvrševanju svoje dušno-pastirske službe isto državno zaščito, kot jo uživajo državni uradniki. Država bo proti vsakemu, ki bi njihovo osebo ali njihov duhovski stan žalil, ali jih pri izvrševanju njihove duhovne službe oviral, postopale v smislu obstoječih splošnih državnih zakonov ter jim bo v primeru potrebe nudila tudi oblastno zaščito.

Člen 6. Duhovnikom, duhovniškim pripravnikom in redovnikom ni treba sprejemati nobenih obveznosti za vršitev javnih funkcij niti služb, ki se po predpisih cerkvenega kanonskega prava ne dajo spraviti v sklad z duhovniškim in redovniškim poklicem. To velja predvsem za službo porotnikov ali članov davčnih odborov ali finančnih sodišč.

Člen 7. Duhovniki, ki hočejo sprejeti kakšno državno službo ali službo pri kakšni od države odvisni ustanovi javnega prava, potre-

bujejo »Nihil obstat« svoja škofijskega nadpastirja, kakor tudi pristanek nadpastirja onega kraja, v katerem se nahaja sedež te javno-pravne ustanove. Škofijski nadpastirji lahko »Nihil obstat« iz višjih ozirov na cerkvene interese vsak čas razveljavijo.

Člen 8. Službeni dohodki duhovnikov so varni pred vsako nasilno poravnavo v isti meri kot službeni dohodki državnih uradnikov.

Člen 9. Sodnijske ali druge oblasti ne smejo od duhovnikov zahtevati informacij o dejstvih, ki so jim bila razodeta pri izvrševanju njihove dušnopastirske službe in ki zagledajo spadajo v okvir dušnopastirske molčečnosti.

Člen 10. Zloraba duhovniške ali redovniške obleke po laikih ali duhovnikih in redovnikih, ki so jim pristojne cerkvene oblasti nošenje obleke prepovedale in so o tem državne oblasti uradno obvestile, se kaznujejo z istimi kaznimi, kakor zloraba nošenja vojaških uniform.

Svoboda cerkvene uprave

Člen 11. Dosedanja porazdelitev Nemčije v škofije ostane neokrnjena. Morebitne spremembe v cerkveni organizaciji, kot recimo ureditve novih škofij ali cerkvenih provinc, ali spremembe meja škofij in nadškofij, so mogoče le v sporazumu z vladami onih dežel, kjer se namerjajo te spremembe izpeljati. Če bi pa presegale deželne meje, potem je potreben sporazum z državno vlado, ki se bo pobrignala sama za pristanek interesiranih deželnih vlad. Predstoječe odločbe se ne nanašajo na spremembe v razmejitvah, če so bile izvršene izključno le z ozirom na dušnopastirsko potrebo. V primeru večjih sprememb v okviru nemške države pa se bosta nemška državna vlada in sv. Stolica neposredno med seboj sporazumeli.

Člen 12. Ne glede na določbe člena 11. pa smejo cerkvene oblasti svobodno ustanavljati nove cerkvene oblasti ali jih spreminjati, ako v tem niso povečani tudi državni izdatki. Način, kako bo državna oblast sodelovala pri ustanavljanju novih ali spreminjanju starih cerkvenih funkcij, se bo ugotovilo sporazumno s posameznimi škofi tako, da se bodo po možnosti uveljavljala povsod enaka temeljna načela.

Člen 13. Katoliške cerkvene občine, zveze cerkvenih občin in škofijske zveze, nadalje škofijski sedeži, stolni kapitelji, redovi in redovne družbe, vsi zavodi, ki spadajo pod cerkveno vodstvo, vse ustanove in vsa cerkvena

lastnina v celoti in delih, ostanejo pravne osebe v smislu splošnih predpisov državnega prava. One ostanejo ustanove javnega prava, če so dosedaj uživale to prednost. Ostalim se lahko priznajo iste pravice po določbah splošno veljavnih zakonov.

Svobodna oddaja cerkvenih služb

Člen 14. Cerkev je v načelu svobodna pri oddajanju vseh cerkvenih oblasti in cerkvenih funkcij ter beneficijev, brez kakršnegakoli sodelovanja državnih ali občinskih oblasti, v kolikor posamezni dosedaj obstoječi konkordati za dotične nemške dežele niso drugače določili. V kolikor tiče zasedanja škofijskih sedežev v Rottenburgu, v Mainz in Meissen veljajo določbe, ki so bile sprejete za sedišče nadškofijskega sedeža v Freiburgu. Isto velja tudi za stolnokapiteljska mesta ter za patronatske odnose v Rottenburgu in Mainz. Poleg tega pa se je dosegel sporazum za sledeče točke:

1. Katoliški duhovniki, ki hočejo vršiti v Nemčiji kakšno duhovniško službo, delovati v dušnem pastirstvu ali poučevati v šolah, morajo biti nemški državljani, ki so si pridobili predpisano zrelotno diplomu in v zato določeni višji nemški šoli in ki so uspešno končali triletni filozofsko-bogoslovni študij na kakšni nemški državni fakulteti ali na kakšni nemški cerkveni akademski šoli ali slednjič na kakšni papeški visoki šoli v Rimu.

2. Bula (naredba) o imenovanju nadškofov, ško-



Adolf Hitler,
državni kancler nemške države

fov, pomožnih škofov s pravico nasledstva, ali prelatov »nullius«, se sme izstaviti šele, ko je bilo ime predloženega kandidata sporočeno državnemu namestniku dotične nemške dežele in ko se je ugotovilo, da ne obstajajo nobeni dvomi splošno-političnega značaja o pravilnosti njegovega imenovanja. Ta odredba ne velja, ako je bil preje dosežen sporazum med državno vlado in cerkveno oblastjo.

Svoboda redovnikov

Člen 15. Verski redovi in redovniške družbe niso v nobenem oziru podvržene državnim oblastem, v kolikor tiče ustanovitve novih redov in družb, naseljevanja, osebnega značaja njihovih članov, njihovega delovanja na polju dušnega pastirstva, na polju šolstva, bolniške službe in karitativnega dela. Oni so popolnoma svobodni pri urejanju svojih lastnih zadev in pri upravljanju svojega premoženja. Država jih v označenem okviru nika-

Svoboda zasebnih verskih šol

Krščanska vera in etika temelja vzgoje nemške mladine

Člen 21. Katoliški verouk je po vseh osnovnih, strokovnih, srednjih in višjih šolah reden predmet in se bo podeljeval izključno v soglasju z načeli katoliške Cerkve. Verouk bo vzgajal učence k pravilnemu pojmovanju patriotičnih, državljanskih in socialnih dolžnosti v duhu krščanskih verskih resnic in krščanskega moralnega zakona, kakor se to že dogaja pri vsem ostalem šolskem pouku. Učna tvarina in izbiranje učbenikov za verouk sta stvar sporazuma s cerkveno oblastjo. Država bo cerkveni oblastem nudila priliko, da se v sporazumu s šolsko oblastjo prepričajo, če podeljevanje verouka v šolah zares odgovarja verskim resnicam in zahtevam katoliške Cerkve.

Člen 22. Za nastavev veroučiteljev je potreben sporazum med pristojnim škofom in dotično deželno vlado. Veroučiteljem, ki jih pristojni škof zaradi etičnih nedostatkov ali dogmatičnih šibkosti smatra za nesposobne za verouk, se odvzame pravica do verouka tako dolgo, dokler obstajajo imenovane cerkvene ovire.

Kjerkoli bi katoliški starši zahtevali ...

Člen 23. Vse dosedanje verske zasebne šole ostanejo neokrnjene. Država garantira svobodo ne samo obstoječih zasebnih šol, ampak tudi svobodo ustanavljanja novih brez vsake ovire. V vsaki občini, kjerkoli bi starši zahtevali, se bo ustanovila katoliška osnovna šola, če se je priglasilo zadostno število otrok in če je podeljevanje rednega pouka v smislu državnih predpisov in lokalnih šolskih prilik le kolikor toliko mogoče.

Katoliški učitelji, katoliška učiteljska

Člen 24. V katoliških osnovnih šolah bodo nastavljeni le katoliški učitelji, o katerih se sme z gotovostjo trditi, da bodo odgovarjali potrebam zasebnih katoliških šol. V tem smislu se bodo ustanovila tudi posebna učiteljska, ki bodo skrbela za naraščaj katoliških učiteljev.

Redovniki, učite svobodno

Člen 25. Verski redovi in redovne družbe imajo popolno svobodo, da v okviru splošnih državnih

Kaj povedo preroki o Jezusu Kristusu? Da bo očiten Bog? Ne; marveč, da bo resnično skriti Bog; da ga ne bodo priznali; da sploh ne bodo na to mislili, da je on Mesija; da bo na kadeni spotike, od katerega se bodo mnogi spotaknili itd. Ni nam torej treba očitati pomanjkanje jasnosti, ker jo mi sami priznamo in se celo nanjo sklicujemo.

Toda, tako mnogi pravijo, marsikaj je temnega — v prerokbah. Toda brez teh temnih točk se ob Jezusu Kristusu ne bi nihče spotaknil; one so ena najjasnejših namer prerokov.

(Pascal.)

kor ne sme ovirati v njihovem delovanju. Predstojniki verskih redov, ki imajo svoj sedež v nemški državi, morajo biti nemški državljani. Provincijali in redovniški predstojniki, ki imajo svoje službeno mesto izven meje nemške države, četudi nimajo nemškega državljanstva, imajo polno pravico do izvrševanja svoje nadzorne (vizitacijske) službe nad svojimi naselbinami v Nemčiji. Sveta Stolica se bo potrudila, da se bo, če le mogoče, v bodočnosti preprečilo, da bi redovniške naselbine v Nemčiji spadale pod nadzorno oblast provincijalov, ki rezidirajo izven nemške države. Izjeme se bodo dovolile sporazumno z nemško državno vlado predvsem pri redovih, ki so še premladi, da bi tvorili svoje lastne provincije v Nemčiji.

Prisega nemških šolov

Člen 16. Preden novoimenovani škofje prevzamejo svoje škofijske sedeže, morajo položiti sledečo prisego pred pristojnim državnim namestnikom:

»Pred Bogom in na sveti evangelij prisegam in obljubujem, kot se za škofa spodobi, zvestobo nemški državi. Prisegam in obljubujem, da bom sam ustavno vlado spoštoval in da jo bodo spoštovali tudi meni podložni duhovniki. V svoji skrbi za blagor in potrebe nemške države bom pri izvrševanju svoje meni izročene duhovne oblasti gledal, da preprečim vsako škodo, ki bi državi pretila.«

Svobodna cerkvena imetja

Člen 17. Nemška država garantira vso lastnino in lastninsko pravico kakor tudi vse ostale pravice javno-pravnih ustanov, korporacij, zavodov, cerkvenih zvez katoliške Cerkve. Na noben način in pod nobenim pogojem se ne smejo rušiti cerkvena poslopja, razen v sporazumu s pristojnimi cerkvenimi oblastmi.

Člen 18. Če bi nastala potreba, da se krediti državnega proračuna, ki temeljijo na obstoječih zakonih, pogodbah ali drugih pravnih osnovah, in ki pripadajo katoliški Cerkvi, črtajo ali kakorkoli odkupijo, se bo to smelo zgoditi le po predhodnem prijateljskem sporazumu med državno vlado in sv. Stolicjo. Odkupnina mora odpadle dohodke iz državnih virov primerno nadomestiti.

Svobodne katoliške fakultete, seminarji, konvikti ...

Člen 19. Vse katoliške bogoslovne fakultete ostanejo neokrnjene. Njihov odnos do cerkvenih oblasti je natančno opisan v dosedanjih konkordatih določenih in se mora ravnati po splošnih cerkvenih predpisih. Nemška državna vlada obljublja, da bo vsem katoliškim fakultetam Nemčije omogočila enotno prakso.

Člen 20. Katoliška Cerkve ima v svrhu vzgoje duhovniškega naraščaja pravico ustanavljati posebne filozofske in bogoslovne učne zavode, ki so popolnoma neodvisni od države, razen, če bi zahtevali od države kakšne denarne prispevke. Ustanavljanje, vodstvo in uprava bogoslovnih seminarjev in cerkvenih konviktov je izključno cerkvena zadeva in pripada izključno kompetenci cerkvenih oblasti.

Svoboda zasebnih verskih šol

Krščanska vera in etika temelja vzgoje nemške mladine

Člen 21. Katoliški verouk je po vseh osnovnih, strokovnih, srednjih in višjih šolah reden predmet in se bo podeljeval izključno v soglasju z načeli katoliške Cerkve. Verouk bo vzgajal učence k pravilnemu pojmovanju patriotičnih, državljanskih in socialnih dolžnosti v duhu krščanskih verskih resnic in krščanskega moralnega zakona, kakor se to že dogaja pri vsem ostalem šolskem pouku. Učna tvarina in izbiranje učbenikov za verouk sta stvar sporazuma s cerkveno oblastjo. Država bo cerkveni oblastem nudila priliko, da se v sporazumu s šolsko oblastjo prepričajo, če podeljevanje verouka v šolah zares odgovarja verskim resnicam in zahtevam katoliške Cerkve.

Cerkvena poroka

Člen 26. Poročno-pravni odnosi se bodo uredili pozneje sporazumno med obema podpisnikoma. Za enkrat pa velja načelo, da je cerkvena poroka dovoljena pred civilno poroko v primeru težke bolezni ženina ali neveste, nadalje v primeru težke moralne ali npravne potrebe, ki pa mora biti od škofijske oblasti uradno potrjena. Katoliški župnik pa je v tem slučaju obvezan, da cerkveno poroko takoj naznani pristojni državnim oblastim.

Dušno pastirstvo v vojski

Člen 27. Nemška vojska bo za svoje katoliške oficirje in člane njihovih družin kakor za katoliško vojsko v katoliško vojno uradništvo poskrbela urejeno dušno pastirsko službo. Vrhovno vodstvo dušnega pastirstva v armadi pripada vojaškemu škofu. Njega pa imenuje sveta Stolica v sporazumu z državno vlado. Vojne kurate pa imenuje v sporazumu s pristojno državno oblastjo vojaški škof. Naestviti pa sme samo one duhovnike, za katere je predhodno dobil dovoljenje od pristojnega škofa. Vojaški duhovniki imajo nad pripadajočimi njim vojaškimi verniki vse pravice župnikov. Vse podrobnostne določbe glede organizacije dušnega pastirstva v vojski bo izdala sveta Stolica. Uradniške odnose vojaških duhovnikov pa bo uredila državna vlada.

V bolnicah

Člen 28. Katoliški cerkvi je dovoljeno, da sme v bolnišnicah, kaznišnicah in drugih sličnih javnih ustanovah vršiti dušno pastirsko službo. Ako nastopi potreba, da se organizira posebna dušnopastirska služba in se nastavi posebni duhovniki kot državni uradniki, se bo to storilo le sporazumno s cerkveno oblastjo.

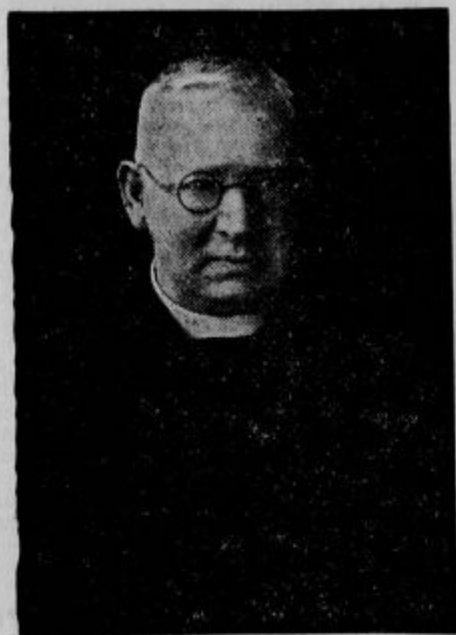
Narodne manjšine

Člen 29. Narodne manjšine, ki prebivajo v nemški državi, bodo v pogledu uporabe materne jezika pri bogoslužju, krščanskem nauku in cerkvenih organizacijah uživale iste pravice, kot jih uživajo nemške narodne manjšine v državi, h kateri v jezikovnem pogledu narodne manjšine spadajo.

Člen 30. Ob nedeljah in praznikih se bo po vseh stolnih, župnijskih, redovniških cerkvah in podružnicah v nemški državi, po glavni božji službi molilo za blagor nemške države in nemškega ljudstva in sicer po liturgičnih predpisih katoliške cerkve.

(Nadaljevanje na drugi strani.)

† Dekan Jožef Juvanc



Včeraj, 24. julija 1933, zjutraj je v Cerknici nenadoma umrl, zadet od kapi, župnik in dekan Josip Juvanc. Med sv. mašo, ki jo je še zjutraj opravil, mu je postalo slabo, po sveti maši pa je nenadoma umrl. Prejšnji teden je opravil v St. Vidu duhovne vaje, tako da je dobro pripravljen odšel v večnost.

Pokojni je bil rojen pri Sv. Vidu nad Cerknico dne 13. februarja 1869 in bil v mašnika posvečen dne 21. julija 1894. Naslednje leto je bil nameščen za kaplana v Senožetah, odkoder je bil premeščen za ekspozita na Suhorijo. L. 1901 je prišel v Rakitno, kjer je bil 6 let upravitelj in župnik. Zatem je bil 6 let župnik v Borovnici. Odmah je prišel l. 1913 v Cerknico kot župnik in dekan. Pred enim tednom je obhajal 20 letnico službovanja v Cerknici.

Tu se je vsestransko udejstvoval. Bil je načelnik Hranilnice in posojilnice, dolgoletni občinski odbornik in odbornik kmaj. šolskega sveta, predsednik protituberkulozne lige itd.

Bil je doberga srca, tih, skromen, od svojih župnikov, kaplanov in faranov ljubezniv, vsepovsod priljubljen. Pokoj njegovi duši!

Pogreb bo v Cerknici v sredo, 26. julija, ob 10 dopoldne.

Kostanjevica svojemu župniku

Kostanjevica, 24. julija.

Skromnost je dar božji, dediščina Kristusa samega, požrtvovalnost in samozataja sta krona življenja. Te misli so nas navdajale, ko smo v soboto zvečer gledali Kostanjevico in njena brda, čudežni kos slovenske lepote je vzvaloval v prečudni lepoti kresov in bengaličnih luči, ob zvoku naših ubranih zvonov, močnih odmevov topičev in vzradošenih obrazov vernikov. Nekdaj so nam kresovi oznanjali veliko žalost — Turek prihaja — ti kresovi so nam pa poveljevali veliko blagoslovljeno delo jubilarja g. svetnika Franca Go-



loba, ki je sam kakor velik kres, ali kot je zapisal pokojni Evangelist Krek o idealnem človeku, ki je kakor sveča — gori, gori ne zase, ampak za druge, za svoje župljane, ki jih tako ljubi. Tega so se verniki tudi v veliki meri zavedali; zato je bila vsa ta proslava odjek srca, izpoved duše; nič prikritnega, nič izumetničenega, sama iskrenost v skladnosti z iskrenostjo jubilarja. Zdi se, da so prav zato kresovi delj vzdržali kot drugače, zdi se, da je bila pesem pevskega zbora sočnejša, ubranost godbe in tamburaškega zbora živahnjša in to prav radi iskrenosti. Najlepše in morda najiskrenjeje trenutke pa smo doživeli, ko se je romantika Krke združila z romantiko večernega sijaja. Odsvet kresov in rakiet se je zrcalil v Krki in bajno razsvetljeni čolnčki in balončki so plaval v tej romantični tako, da je bila vsa Krka kot goreč pas okrog župnišča.

Naj nam jubilar ne očita, da pretiravamo. Vemo, da njemu ni bilo vse to prav radi skromnosti; kajti on odklanja priznanja. Ve naj pa, da je bilo to inscenirano iz duš njegovih vernikov, ki jim je oče, svetovalec, vodnik in kašipot in zdravnik, ki zama za vsako dušno in gospodarsko rano ter jo skuša izleciti s svojim občinim znanjem in dobrim srcem.

Hvaležnost je čednost vernega slovenskega človeka. Jubilar naj ve, da so bili kresovi, da je bila pesem ter da so bile solze vernikov manifestacija hvaležnosti kostanjeviške župnije. Višek pa je bil v nedeljo pri službi božji. Cerkve je bila nabito polna; tu se je popolnoma uresničil smisel svetopisemskega izreka: en hlev in en pastir. Vemo, da je bil jubilar teh momentov v cerkvi najbolj vesel, kajti on je dušni pastir in najstrožjem pomenu besede, ker je posvetil svoje življenje v prvi vrsti cerkvi in Bogu. Ko pa je stopil na leco g. arhidijakona lesk. dekanije kanonik dr. Klinar in poljudno s izbranimi besedami jedrnat prikazal delo duhovnika, vzvišenost in odgovornost njegovega poklica, so se orosile oči vseh vernikov. Prav veseli smo bili tudi, ko smo z lece slišali pozdrave našega preljubljenega škoda dr. Rožmanna,



1900letnica Odrešenja

Biserna sv. maša nadškofa Jegliča



Župni uradi, ki ležijo v področju posebnega vlaka, ki odhaja iz Brežic v soboto 29. jul. ob 14.27 na Brezje, naj takoj sporoče Pripravljalnemu odboru število potnikov za ta posebni vlak, da jim pošljemo železniške karte. Vlak obstaja na vseh postajah od Brežic do Zid. mostu. Vožnja stane 45 Din. Na kasnejše prijave se ne bomo mogli ozirati. Denar za vozovnice je treba vplačati v naprej! Istočasno obveščamo župne urade, da posebni vlak iz Brežic v nedeljo ne bo vozil, ker vozi v soboto na Brezje.

Kdor ne potuje s posebnim vlakom, temveč z rednimi, ki bodo vsi dovolj ojačeni, naj kupi vozovnico sam od vsotopne postaje do Ljubljane. Tu naj vozovnico shrani, da jo uporabi za vožnjo nazaj, če bo dovoljena polovična vožnja.

Udeležence, ki stanujejo ob progi Zagreb—Zidani most—Ljubljana opozarjamo tudi na nedeljski turistični vlak, katerega se lahko poslužujejo, ako kupijo vozovnico do Vižmarje-St. Vid n. Lj. in se s tem turističnim vlakom zvečer vračajo domov. Kdor potuje s tem vlakom, ima sigurno 50% popusta.

Reditelji. Na vsakih 25 oseb pride en reditelj, čigar naloga je, da skrbi za red in dostojno vedenje od vsotopne postaje do Ljubljane, v Ljubljani in nazaj do doma. Opozarjajo naj udeležence, da naj smatrajo to pot kot romarsko pot, zato naj vsako kričanje in vpitje odpade. Reditelji morajo vedeti, da posluje prva pomoč v Vzajemni zavarovalnici nasproti glav. kolodvoru. V slučaju, da zbolijo kak potnik med vožnjo, naj ga takoj oddajo v ambulanco prve pomoči, Vzajemna zavarovalnica. Na Stadionu bo prva pomoč poslovala pri skrajnem desnem vходу na Dunajski cesti.

Župni uradi semiške dekanije naj sporoče, koliko udeležencev potuje s posebnim, torej ne z rednim vlakom iz njihove župnije in Ljubljano. Tudi ti morajo plačati vozovnico v naprej pri župnem uradu in se morajo vračati tudi s posebnim vlakom iz Ljubljane.

Za koncert v Unionu v soboto zvečer sporočamo, da so vsi sedeži že oddani, na razpolago je samo nekaj stojišč po 5 Din.

Udeležencem iz cerkniške dekanije

Ker konferenca na Blokah v četrtek, dne 27. julija radi smrti g. dekana Juvanc odpade, naj prinese gg. župniki iz cerkniške dekanije

denar za romanje na Brezje oz. Bled v sredo, dne 26. julija v Cerknico, kjer ga izročijo župniku Hafnerju.

★

Da bo besedilo za biseromašniški pozdrav enotno, ga priobčujemo. Pevovodje naj ga v knjižgah popravijo, pevci pa kar iz lista izrežejo in izreže s seboj vzamejo.

Mašnik biserni, pozdravljen!
od Boga si nam poslan,
za duhovnika postavljen,
med pastirje zveste zbran.
Vodil si zvesto ovčico,
pasel jih z jedjo resnice,
opominjal in učil,
srčno prosil in svaril.

Prečastita tvoja služba,
mašnik šestdeset že let!
Z angelci ti bila družba,
Jezusov namestnik vnet.
Poln opravljal si svetosti
vere najsvetejši skrivnosti,
Jezusa si daroval,
verne grehov odvez'val.

Zdaj v svetišče veličastva
božjega hvaležno greš,
vrata milosti, bogastva
sebi ino nam odpreš.
Jagnje božje v rokah nosiš,
živim, mrtvim milost prosiš,
milost, spravo spros nam,
pred dobrotnim Jezusom.

Pele se bodo Litanijs Matere božje (ne Srca Jezusovega, ki so bile po pomoči napovedane). — Odpev pa bo najbolj priljubljeni: »Marija, k tebi uboge reve«.

(Po naročilu škof. ordinariata.)

Pevska zveza

Na naročila in vprašanja za legitimacije sporočamo pevskim zborom, da morajo po sklepu škofijskega odbora Katol. akcije vsi pevci plačati legitimacije. Zato naj jih naroče vsi neposredno pri katoliški akciji ali pri domačih gg. župnikih. Pevska zveza ne bo nikomur poslala legitimacij.

Trojni jubilej



Pilštanj, dne 25. jul. 1933.

Tako poredko čitate novice iz našega »Urvala«, da ni čudno, če marsikak inteligent nam »z one strani« vpraša, kje pa je to, na Koroškem, kaj ne?

Danes pa je naše razpoloženje tako praznično, da ga hočemo deliti z vami — srečnimi zemljani — onkraj kulturnega plota... Ze štirinajst dni smo tako židane volje, da bi se vsak, še tako razvajen človek z vaše strani dobro počutil med nami.

Komaj je minulo tri-jevno škupulirsko slavlje, že je bilo pred durmi drugo. Slavili smo 60-letnico domačega župnika, duh. svetnika g. Rauterja Jakobca, združeno s 25-letnico župnikovanja pri nas. Ker je bil jubilar pri nas tudi že kot kaplan, se je tej slavnosti pridružil še tretji jubilej, namreč 30-letnica njegovega delovanja med nami. Polovico svojih življenjskih moči pustiti v eni fari, pač ni malenkost.

Kako priljubljen je g. jubilar med svojimi farani, se je pokazalo že na predvečer njegovega slavlja. Pred župniščem se je kar trlo ljudi. Po fari so zagoreli kresovi, oglasili so se zvonovi od treh cerkva in zagrmeli topili v prijetno poletno noč. Domači gasilci so priredili bakljando in pevci zapeli več lepo ubranih pesmi v pozdrav jubilarju in njegovim tovarišem iz bogoslovnih let, ki so se po toliko letih zopet sešli na idiličnem Pilštanju, da skupno proslavijo rojstni dan svojega dobrega so-

da se tudi on pridružuje naši slavnosti ter da je imenoval našega slavnika za duhovnega svetnika. Vemo, da so na besede dr. Klinarja in pri-srčne pozdrave našega vladike duše vseh vernikov prisegle, da bodo krepko šle po potih, ki jih jim bo odkazoval jubilar. Po službi božji so jubilarju čestitali kostanjeviške in okoliške korporacije, institucije, društva in verniki. Tu je bilo opaziti celo gručo žena, deklet, otrok s cvetjem, starcev, mož in krepkih fantov, vse je pa prevečala želja: še mnogo let g. jubilar! Popoldne po službi božji pa je društvena dvorana oživela s svojo krasno podano akademijo.

Preveč bi bilo in tudi zameril bi nam jubilar, ki si je v razdobju 4 let osvojil srca kostanjeviške fаре, če bi naštevati vse zasluge. Kot duhovni pastir je vzor, kot človek je vzor, kot družabnik je vzor, vse njegovo delo pa je skrito, ker noče hvalisanja in ker dela po pravcu, naj ne ve levica, kar dela desnica. O njegovem velikem delu izpričujejo naše cerkve, zadrage, versko globoko življenje, da je občudovanja vredno, in delo na polju dobrodelnosti.

Naj jubilar ostane čil in zdrav in naj deli se v bodoče dolgo vrsto let hrano za časno in večno življenje!

brata. Jurist g. Regvat pa je v imenu navzočih pozdravil slavljenca in gg. tovariše.

Naslednjega dne so topili budili farane iz pri-jetnega sna in ubrano zvonjenje se je razlegalo čez vinorodne bregove tja proti Hrvatskemu Zagorju. Raz hiše so zaplapolale zastave, narod je hitel skupaj. Pred vhom v župnišče je čakala svojega voditelja Marij. družba, dalje šolska mladina in ogromno ljudstva. Službo božjo je opravil ob asistenci rektorja ljubljanske univerze g. prelata dr. Slaviča in desetih gg. sošolcev g. jubilar sam. Slavnostno pridigo je imel gimn. prof. iz Maribora g. Kociper.

Naš je z dušo in telesom in mi smo njegovi. Žal, da mu zdravje ni nič bogvekako trdno. Prosim bomo Njega, kateremu tako udano službi, da mu prisodi še mnogo let v zdravju in zadovoljstvu preživeti med nami, ki ga ljubimo.

Jubilar obhaja danes svoj god, K vsem tem jubilejem prisrčno čestitamo!

★

Strašna smrt starega gospodarja

Ptuj, 23. julija.

Grozna smrtna nesreča se je dogodila več-raj v Dornovi pri Ptuj. Proti večeru je vodil 77 letni posestnik Blaž Prosenjak na vajehtih poldrugo leto staro žrebo po dvorišču. Vajeht si je privezal na levo roko, misleč, da bo žrebe na ta način lažje obvladal. Žrebe pa se nena-doma nečesa straši in zdirja. Starec je pri tem padel in se ni mogel več dvigniti. V divjem diru ga je vlačila žival celih 15 minut po dvo-rišču. Domači, ki so prihiteli, so z veliko muko ujeli besnega žival in rešili gospodarja. Bilo pa je že prepozno. Ubogi starček ni bil več za spoznati; po celem telesu je bil s krvjo oblit, glava pa na več krajih razbita, nos zlomljen in s telesa je viselo meso in koža kar v celih kosih. Grozno razmazarjenega Prosenjaka so prenesli še v sobo, kjer pa je po preteku ene ure strahovitih poškodbam podlegel. Na tele-fonski poziv se je podal p. Konstantin iz Ptuja z avtom na dom ponesrečenca in ga še sprevi-del, takoj nato pa ga je rešila smrt trpljenja. Pokojni je bil dober in obče spoštovan gospo-dar. Vodil je svoje gospodarstvo vzorno, bil je pri delu vedno prvi in zadnji. Naj v miru po-čiva! Preostalih naše sožalje!

Naročajte »Slovenca«!



Vselej dober učinek —

a za to jamči Bayerjev križ!
Noben nadomestni izdelek Vam ne nudi istega jamstva. Zato pazite na Bayerjev križ na za-vitkih in na tabletah, kadar imate glavobol ali migreno.



V z. Jugela k. d. Zagreb, Opatjeva 22.
Oglas je registr. pod št. br. 9483 od 31. V. 1933.

Anton Jakl - 60letnik



Marljivi nabiralec in harmonizator naše slo-venske narodne pesmi, je obhajal včeraj 60-letnico, odkar je zagledal v svoji domovini na Češkem beli dan.

Še kot deček je vstopil prostovoljno kot eleve k vojaški godbi in se pričel temeljito učiti glasbe. Prve glasbene pojme mu je dal vojaški kapelnik Eisman.

Največ se je pa v prostem času sam učil har-monije in kontrapunkta. Služil je kot godbenik pri raznih polkih, naposled pri bivšem belgijskem polku 27 v Ljubljani, dokler ni bil kot certifikatist nastavljen na državni licejski knjižnici, kjer je služboval do svoje vpokojitve na lastno prošnjo. 37 let je igral L. vijolino v naši operi, ko je bil po tolikem času težke službe reducirani.

Jakl je izvrsten violinist. Vijolina mu poje, kakor ji veleval njegov glasbeni čut. Veliko število slovenskih narodnih pesmi je priredil za pihalni orkester. Med drugimi njegovimi glasbenimi deli sta najbolj poznana velika venčka slovenskih na-rodnih pesmi »Potovanje po kranjski deželi« in pa »Slovenski bliseri«. Ima pa v rokopisu še veliko skladb, ki čakajo na založnika in izdajo. — Ko je služil še pri belgijskem polku, je nekoč pri plesni veselici v »Narodnem domu« dirigiral vojaško godbo. Izvajati bi bil moral kot uvod neko nemško uverturo, katero je pa arhivar pozabil doma. Jakl je, ne v zadregi, izvajal svojo slovensko skladbo; to je bil pa ogenj v strelhi. Inšpekcijski častnik ga je takoj poklical na odgovor, kako se predrzne iz-vajati protivavstniško kompozicijo. Narobil mu je, da se mora drugi dan javiti pri raportu, kjer je dobil strogi ukor. Poveljnik mu je zagrozil, da bo, ako se to zgodi še enkrat, kaznovan z degradacijo. Tako je moral za svoje slovansko prepričanje, tr-peti nezaluzeno kazno.

Dragi jubilar! Slovenski glasbeni svet Ti k Tvoji 60-letnici hvaležno čestita, še posebno zato, ker se naša lepa slovenska pesem po Tvoji zaslugi glasi po širni naši domovini in še čez njene meje. Želimo Ti, da uživaš zasluženi pokoj s svojo drago družino na prijaznem domu, katerega si sezidal z lastno pridnostjo in varčnostjo, še mnogo let v polnem zdravju in božjem blagoslovu.

Automobilisti v Novem mestu

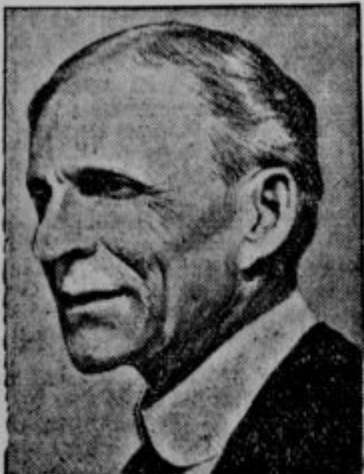
Novo mesto, 23. julija.

Ljubljanska sekcija avto kluba je priredila izlet na Dolenjsko. V metropoli Dolenjske, v Novem mestu, so se avtomobilisti ustavili in so jih Novomeščani sprejeli z velikim narduske-njem. Mesto je bilo okraščeno z zastavami, na trgu pa je igrala godba. Prvi je privozil v me-sto g. Viktor Bohinec, zastavonoša, za njim g. predsednik avto kluba Avgust Praprotnik. Vseh avtomobilov je bilo okoli 30. Tem so se ob spre-jemu pridružili še domači avtomobilisti. Na glav-nem trgu je g. prošt v spremstvu dveh ka-nonikov in v polnem ornatu imel najprej kra-tek, a lep nagovor o zaščitniku motornih vozil sv. Krištofu, nato pa je blagoslovil vozila. Po blagoslovu je pozdravil goste g. župan. Za spre-jem se je zahvalil obema govornikoma predse-dnik avto kluba. V govoru je poudarjal lepoto Dolenjske. Po govoru pa je zapel Završanov kvartet prelepo pesem o škrjančku. Gostje so si ogledali mesto, ob 13 pa so imeli skupen obed v hotelu Koklič, kjer je bila živahna debata o taksno-prometnih zadevah Dolenjske.

Monotonija dela ubija

samo izredno nadarjene

Henry Ford je izjavil: »Delo posameznega delavca bi se moralo ponavljati, ker bi delavec sicer nikdar ne dosegel pri delu hitrosti, ki je potrebna, da proizvaja za nizke cene, a prejema visoko plačo. Nekatero delo je v naših tovarnah res izredno monotono. Toda pomisliti je treba, da so tudi možgani mnogih takšni. Radi bi si zaslužili plačo, ne da bi svoje možgane posebno utrudili. Še nikdar se v naših tovarnah ni pripetilo, da bi delo, ki se vedno ponavlja, škodovalo delavcu. Nasprotno, zdi se, da ustvarja delavcu boljše telesno in duševno razpoloženje, kakor menja-joče se delo.« Ford je prepričan, da je edino moderna ureditev dela omogočila, da se zaposlijo



Avtomobilski kralj Henry Ford bo 30. julija praznoval 70-letnico.

»Biki, alepi in pohabljeni s koristnim delom in da tako zopet pridobijo zaupanje vase.

Fred Colvin, urednik lista »American Machinist«, piše, da se zelo pogosto ponavlja zahteva, naj bi se delavcem, ki so obsojeni, da dan za dnem opravljajo isto delo, dalo drugo, da bi si na ta način rešili svoje možgane. Fred Colvin je v resnici tudi ta poizkus napravil. Toda doživel je nasprotno: delavci se niso prav nič čutili srečne v novem delu. Tako je bil na primer delavec, ki

je moral ležati na hrbtu neprestano paziti na gonilne pasove. Ležal je komodno na hrbtu in se počutil prav dobro. Ko so mu hoteli dati drugo delo, je grozil, da odpove službo.

Pisec je prepričan, da ponavljajoče delo dobro vpliva na delavca, saj mu omogoči sanjarjenje ob belem dnevu. Mnogo je ljudi, ki se ne marajo potiskati v ospredje in raje prepušajo odgovornost drugim. Top obraz in pogled nista samo lastna tovarniškemu delavcu, temveč prav tako kmetiskim.

Dr. C. S. Myers razlikuje s psihološkega vidika tri vrste delavcev. Najprej pride znani tip delavca, ki se za svoje delo prav nič ne zanima in ob njem sanja z odprtimi očmi. Temu človeku ne bo ponavljajoče se delo nikdar dolgočasno oziroma monotono, dokler od njega ne zahtevaš, naj se loti dela po drugi metodi in naj bo pazljiv na posamezne podrobnosti, bo zadovoljen. Potem so zopet delavci, ki delo sovražijo, a se potem s sportnim udejstvovanjem ali z drugim delom izven poklicnega dela zopet uravnovešijo. Tretja vrsta delavcev je vedno v neprestanem uporu in trpijo, ako jih pustiš vedno pri istem delu. To so izredno nadarjeni delavci, ki so pa izjema.

Münsterberg poroča o neki ženi, ki je v veliki tovarni 12 let zavijala žarnice v reklamne listke. Zavila je dnevno okoli 13.000 žarnic, to se pravi skupno 50 milijonov. Delavka je zagotavljala, da ni bilo dela zanjo nezanimivo, ker ni vedno zavijala na isti način in je delala pod pritiskom, da bi čimveč žarnic zavila. Enkrat je zgrabila žarnico s te strani, drugič z druge, prav tako papir. Kljub temu, da je bilo delo enostavno, je pripovedovala, da je morala vedno misliti pri tem.

Neki rudar je na vprašanje, ali mu delo ugaja ali ne, odgovoril: »Moje delo mi ne prinaša prav nikakega zadoščenja. V rudniku to sploh ni mogoče. Delo opravljamo mehanično in na pritisk.« Toda drugi rudar je zopet dejal: »Ni ga bolj zanimivega dela, kakor je delo rudarja. Seveda je treba, da se ta v resnici za delo zanima in da zna misliti.«

Po vsem tem je jasno, da se lahko delavec tudi pri monotonom delu zadovoljnega počuti in da je vprašanje notranje zadovoljnosti bolj odvisno od značaja in temperamentnega delavca kakor od značaja dela.

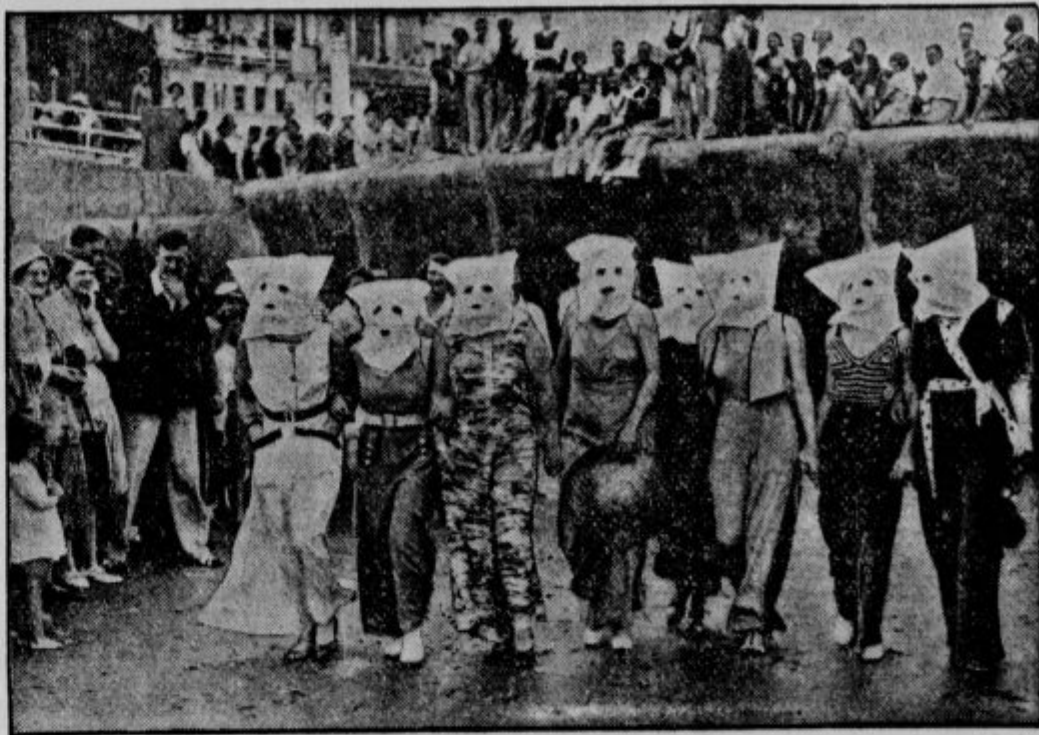
Kolodvorski misijoni na Francoskem

V Strasbourgu so te dni obnovili kolodvorski misijon. V prvih 10 dneh svojega poslovanja je pomagal 239 osebam, med katerimi sta bili 62 mladi dekleti. Poročilo o delovanju misijona pravi, da je misijon n. pr. pomagal mladi gospodični, ki je prišla iz Češkoslovaškega in potovala v Barcelono. Pomagal ji je v zadevi potnega lista in se drugih malenkostih. Druga gospodična se je na primer peljala iz Nemčije in hotela v Grenoble, a si ni mogla pomagati, ker je zgrešila pot. Pripeljala se je tudi v Strasbourg skupina 11 žensk iz Letonske, ki si tudi ni znala pomagati, ker niso znale jezika in kolodvorski misijon jim je pomagal. Železnica je dala misijonu primerne lokale in jih tudi primerno opremila. Tudi v Bordeauxu posluje kolodvorski in pristaniški misijon.

Izdajalski prašek

Berlinska policija ima veliko opravka z izdajalskimi uradniki velikih tovarn, ki za izdatno podkupnino prodajajo načrte, patente in slično, konkurentom ali celo v tujino. Kakor poroča »Lokal Anzeiger« je naklonil neki kemik policiji zanesljivo sredstvo v obliki praška »bioktanina«. Osumljen uradnik mora nekega dneva oddati na pošto veliki zavitek. Shuti, da vsebuje važne listine. Pohiti z njim v svojo sobo, ga odpre nad samovarom, v naglici fotografira vsebino in potem mirno gre na pošto. Toda četrte ure pozneje se nenadno prikažejo na rokah izdajalca vijoličasti madeži. Pohiti k umivalniku, a od vode postanejo madeži še temnejši. Zapušča na brišči, mizi, papirjih svoje prstne odtise. Ščetka, s katero poskuša oprati roke, postane takoj vijoličasta. Bioktanin se drži kože tri tedne, in nobena kemična snov ga ne more odpraviti. Torej je nesrečni izdajalec ožigosan. Če ostane doma in čaka, da se bo izgubil sramotni madež, ga poišče in razkrinka policija tudi na domu. Bioktanin je razkrinkal v Berlinu več nastavljenec, ki so prodajali trgovalne in obrtne skrivnosti svojih delodajalcev.

Kako se ženska ponižuje



V angleškem kopališču Margate so nastopile te čudne prikazni. To so ženske, ki tekmujejo, katera bo imela lepšo kopalno obleko. Da bi jih sodniki ne poznali in ne bili pristranski, so si na dele na obraz krinke. Sama slika pove več, kakor komentar o miselnosti našega stoletja.

Radij je zdravilen, a tudi smrtonosen

Jean Labadie pripoveduje v pariškem časopisu »Science et Vie« o kemičnem postopanju pri izločitvi brezprimesnega radija. Tudi poklicni kemiki malokaj vedo o tem zamudnem pridobivanju, ki je mogoče samo na dveh ali treh krajih zemeljske oble. En gram radija je sad dela 150 oseb: inženjerjev, kemikov in rudarjev, v teku enega meseca. V ta namen porabijo 500 tisoč kg rude, ki jo obdelujejo s 600.000 kg kemikalij in 100.000 hl vode. Kemične peči požrejo pri tem nad 1000 ton premoga. Surova radijeva ruda prihaja v Evropo iz belgijskega Konga. Mesec dni pozneje se skrčijo stotisoči kg rude v kemičnem laboratoriju blizu Antverpna v ščepec radijeve bromove soli na dnu steklene tikve. A ta snov še ni primerna za znanstvenike in zdravnike. Pošilja se v Pariz, kjer jo končno veljavno obdeluje državni radijski zavod. Brezprimesni radij se sploh ne izdeluje, ker se prehitro razkaja. V Parizu pripravljeno sol stlačijo v votlo platinovo iglo, ki jo rabijo zdravniki. Razen tega prihajajo v poštev pri zdravljenju raka radijevi žarki, oziroma plin »rado«, ki ga izloči radij pri razkajanju. Kemiki so skriti pri

delu nad radijem za posebno zaščitno steno, ki je neprodorna za nevarne žarke. Nataknejo si tudi posebne rokavice, ki se točno prilagajajo odprtini za roke v steni. Brez teh pripomočkov bi oboleli za hudo neozdravljivo boleznijo, radiodermitom, ki se zaključuje z izgubo okončin in mučno smrtjo. Količina vsega brezprimesnega radija na zemlji znaša zdaj do 500 gr. To je najdražji zaklad v zgodovini vesoljnega človeštva.

Bel je postal

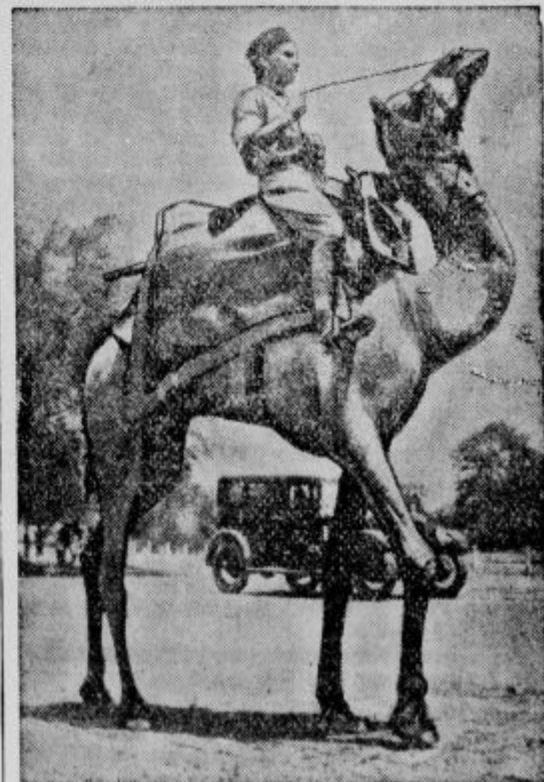


V mestu Milwaukee v ameriški državi Wisconsin je neki črnc neenadoma zgubil svojo črno barvo in postal tako bel, kakor so Evropejci. Zdravniki so ugotovili, da je črnc zaužil močno količino strupa, ki se skriva v neki rastlini. Mnogi črnci, ki bi radi postali beli, se zdaj zanimajo za ta strup.

Kapitulacija Gandhija

Gandhi je sporočil indijskemu podkralju željo, da bi se rad z njim sestel in razgovoril. Podkralj ni sprejel Gandhijevega predloga, pač pa je temu sporočil, da mora prej nehati pasivni odbor, ki ga je odredil Gandhi proti Angležem, in da se bo šele nato razgovarjal z Gandhijem. Gandhi je nato vnovič brzojavno prošil za avdienco. Podkralju je sporočil, da so sedaj dani vsi pogoji za prijateljski sporazum. Bolje je, da pride do sporazuma, kakor da doseže Anglija mir v Indiji s silo in sploh s silo izšli pokorščino. Gandhi upa, da ga bo podkralj sprejel.

»Že tri specialiste si zaman vprašal za nasvet? Ali si niso bili vsaj v načelu edini?«
»V enem načelu že, vsak je prejel 150 Din«.



V mestu Lucknowu v Indiji je policija na kamelah.



Kolesarska tekma okoli Francije »Tour de France« se je v nedeljo zaključila z zmago Francoza Speicherja, ki ga vidimo na sliki.

Najpomembnejši filozof Slovenije - star 65 let

»Katholische Korrespondenz« poroča pod naslovom »Najpomembnejši katoliški filozof Slovenije — star 65 let: V Ljubljani je praznoval pomembni dogmatik in filozof dr. Aleš Ušeničnik svojo 65-letnico. Po rodu je Slovenec, dovršil je nauke v Rimu v »Germanicum«. Kmalu, ko je bil posvečen v duhovnika, je postal v ljubljanskem semenišču profesor apologetike in verske filozofije, pozneje profesor dogmatike. Izdal je dolgo vrsto filozofskih in apologetičnih spisov in velja za najduhovitejšega slovenskega filozofa. Večji del filozofskih strokovnih izrazov v slovenskem jeziku je sam ustvaril, ker se je prvi lotil obravnave nekaterih področij v tem jeziku. Poleg tega je Ušeničnik razvijal izredno publicistično delavnost. Bil je soustanovitelj in 22 let urednik najpomembnejše slovenske katoliške revije »Cass«.



Pasji dreser kaže na pasji razstavi v Londonu učinke svoje pasje šole.



Na pariškem letališču razlagajo z avtomobila za boje zlata, ki jih bodo v letalu prepeljali na Anglesko. Francozi vračajo Angliji dolgove.

Predor med Azijo in Ameriko

Novi poslanec Zalaske je ameriškemu kongresu stalil zanimiv predlog, ki naj bi pomagal brezposelnim. Anthony Dimond je predlagal, naj bi se zgradila avtomobilska cesta iz Združenih držav skozi Kanado na Alasko in pod Beringovim prelivom predor, ki naj bi peljal v Sibirijo. Predlog tega poslanca prav za prav ni povsem izviran, kajti že ameriški finančnik Harriman je l. 1907 napravil osnutek za železniško zvezo med Alasko in Sibirijo. Železnica naj bi tekla skozi predor pod Beringovim prelivom.

Nemščino stiskajo

V Švediji je stopil v veljavo nov zakon glede poučevanja tujih jezikov na srednjih šolah. Doslej so imeli višješolci na izbero tri tuje jezike, angleščino, francosčino in nemščino, ki so se jih lahko izbrali svobodno; odslej pa bo angleščina kot obvezni predmet. Ako se javijo skupine po vsaj 5 dijakov za francosčino, bo francosčina lahko nadomestila angleščino. Nemščina pa ne more nadomestiti angleščine.

Italijanskega letala ni

Med Faleronom in Rodom se je 17. t. m. ponesrečilo italijansko letalo. Štirje letalci in dva italijanska potnika so prišli ob življenje. Letalo so iskali z italijanskimi vojnimi ladjami zaman.

Hitler proti ženskam. Hitler je zahteval od ženskih poslancev centruma, naj se odpovejo mandatu. V poslanski zbornici so bile štiri ženske, v deželni zborih pa osem, ki so pripadale centrumu.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonsko 5 mm visoke petlinke vrstice po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Starejše dekle

z letnimi spricavali, želi službo za 1. ali 15. avgust k dobri družini, zmožna meščanske kuhe in drugih gospodinskih del v Ljubljani še raje pa na Notranjskem. Ponudbe pod zn. »Notranjsko« na upr. »Slov.« št. 8339. (a)

Organist

ceciljanec, samski, mlad, vojašine prost želi nastopiti službo takoj ali z 1. septembrom. Zmožen tudi obč. tajništva. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8351. (a)

Mesto hišnika

v večji boljši hiši išče državni vpokojenec. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8357. (a)

Službodobe

Služkinjo

za vsa hišna dela se sprejme takoj. Naslov v upravi »Slov.« pod številko 8387. (b)

Sobarico

pridno sprejme takoj hotel Štrukel. (b)

Ključavničar

in strugar z večletno prakso išče službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8382. (b)

Služkinjo

pridno, zdravo in pošteno sprejemem za vrtna dela. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8381. (b)

Sprejem

dva krojaška pomočnika. Zg. Šiška 224. Ljubljana VII. (b)

Vajenci

Učenka

poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme v manufakturno trgovino. Hrana in stanovanje prosto. Ponudbe je poslati na upr. »Slov.« pod št. 8166. (v)

Trgovski učenec

s primerno šolsko izobrazbo, pridno, zdrav in močan se sprejme. Ponudbe na trdiko: Ivan Rojnik, Slovenjgradec. (v)

Učenca

do 24 let starega, nadarjenega sprejemem za cerkveno dekorativno in splošno slikarstvo. Naslov v upravi »Slov.« pod številko 8362. (v)

Učenec

za trgovino z mešanim blagom v Ljubljani, se sprejme ob lastni oskrbi. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Učenec 100/8331. v

Stanovanja

ODDAJO:

Komfortno stanovanje

v Dalmatinovi ulici se odda.

Tam se oddajo tudi pisarniški prostori. Izve se v upr. »Slovenca« pod št. 8127.

Enosobno

stanovanje z vrtom se odda v pekarni. Večna pot, Zg. Šiška. (c)

Stanovanje

4 sobno, z vsem komfortom, v centru mesta se odda za avgust. Naslov v upravi »Slov.« pod številko 8285. (c)

Soba

lepa, prazna, parketirana se odda. Prelesnik, Ljubljana, Janševa. (s)

Vnajem

Gostilna

z inventarjem, v prometnem kraju na Gorenjskem, se takoj odda v najem. Najemnina nizka. Ponudbe pošljite na upr. »Slov.« pod »Avgust« št. 8225. (n)

Lokali

pripravni za delavnice, skladišča ali za druga podjetja — oddam skupno ali posamezno v najem. Celovška c. 50. (n)

Posestva

Tristanovanska hiša

z urejenim vrtom se prodaja za Bežigradom. Potreben kapital 160.000 dinarjev. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8306. (p)

Hiša

z velikim vrtom, poceni napredaj. Dev. Marija Brezje 45, Maribor. (p)

Hišo

enonadstropno, z vrtom, v mestu Mariboru napredaj, mesečni donos 3000 Din. Potrebna gotovina 200.000 Din. Ponudbe na upravo »Slov.« pod zn. »Takoj denar«, št. 8377. p

Kupimo

Vaskovratno

zlato kupnje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3

Kupim

10 m² suhih smrekovih desk. Prelesnik, Ljubljana, Janševa. (k)

Pekarno

od 70 do 90.000 Din kupim, event. vzamem tudi v najem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8352. (k)

Prodamo

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam tudi v veliki izbiri najugodnejše in naiceenije trdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

DRVA IN PREMOG

pri Iv. Schumi Dolenjska cesta Telefon št. 2951

Oves in koruzo

kupite najceneje pri trdki A. VOLK, LJUBLJANA Veletrgovina z žitom Resljeva cesta 24.

Modna konfekcija!

Naiboljši nakupi! A. Presker, Ljubljana Sv. Petra cesta 14 (l)

»Anker«

registrir-blagajno, popolnoma novo, prodam po zelo ugodni ceni. Naslov pove upravo »Slov.« pod št. 8186. (l)

Kopalna banja

litoželezna, brezhibna s pripravo za parno segrevanje se prodaja. Malavas 50, Jezica, Ljubljana. (l)

Otroški voziček

malo rabljen napredaj. Kolodvorska ulica št. 25, Ljubljana. (l)

Pouk

Christofor učni zavod privatna trgovska šola, Ljubljana, Dobrebranska cesta, vpisuje dnevno. — Zahtevajte prospekt. (u)

Denar

Hranilna knjižica

od Banovinske ali Kmečke hranilnice se sprejme za vknjižbo na poslasto na periferiji mesta. Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 8388. (d)



Problem zobov

se ne sme motriti samo s stališča lepote. Treba je vzeti v ozir tudi to, da so usta vrata, skozi katera uhajajo razne bolezni in okuženja, in zato je treba skrbeti, da se prepreči obolenja. Z dnevno uporabo zobne paste Gibbs dosežete, da boste imeli obenem lepe in zdrave zobe.



Mirno življenje

nudita zakonca tistemu, ki pomore z denarnimi sredstvi zgraditi hišo v lepem Trgu. Ponudbe na upravo »Slov.« pod številko 8337. (d)

Auto-motor

Poltovorni avto

»Opel« še dobro ohranjen prodam Cena zelo nizka! Naslov pri upravi »Slov.« št. 8093. (f)

Avtomobil

štirisedežen, dobro ohranjen, prodam ali zamenjam za 2 tonski tovorni. Naslov v upravi »Slov.« št. 8340. (f)

Razno

Novost, gospodali

Naravno zdravilno vino v katerem je namočena planinska roža, prijazna pijača za ženske. 1 liter stane tu 25 Din. Okrepično za slabotne! Dobi se pri Jankotu Pintar, Sorica nad Šk. Loko. (r)

Za poletne izlete

z odprtim 6 sedežnim avto-taksi evid. št. 46 se v ljudo priporočam. J. Uršič, Pražakova 3. (r)

STANOVANJE

s tremi sobami in vsemi pritliklinami, najmodernejše urejeno se odda takoj v našem.

Pojasnili v Gajevi ulici št. 5/L, soba 128.

Vinotoč

v graščinski kleti na Vurbergu otvoren. Točijo se samo prvovrstna lastna vina. Lep razgled. Avtobusna zveza sveti Martin. Uprava graščine Zg. Ptuj.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon) lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.



Podpisana naznanjava v svojem imenu in v imenu dekanije duhovščine, da je Vsemogočni poklical k Sebi po večno plačilo danes ob 1/8 takoj po opravljeni sveti daritvi prečastitega gospoda

Jožefa Juvanec

dekana, duhovnega svetnika, načelnika Hranilnice in posojilnice in Zadrugne elektrarne itd.

Pogreb preblagega gospoda bo v sredo 26. ulija ob 10 dopoldne na farno pokopališče v Cerknici.

Ohranimo ga v trajnem spominu! Bog mu bodi plačnik! Cerknica, dne 24. julija 1933.

KOVAČIČ ANTON, kaplan.

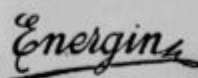
KIRAR FRANC, kaplan.

Prehodna doba deklice

je med 12 in 17 letom,

to je doba, ko mora vsaka deklica imeti zdravo kri, zdrave in močne živce ter izviran apetit.

TO DA:



za krepitev krvi, živcev in apetita.

»ENERGIN« se dobi v vseh lekarnah, 1 steklenica 1/2 litra Din 35.—. Po pošti pošlje LABORATORIJ »ALGA« - SUŠAK 3 velike steklenice Din 110.—, 6 velikih steklenic Din 220.— in 1 gratis, 12 velikih steklenic Din 440.— in 2 gratis.

Odobreno po Min. soc. politike in narod. zdravlja S. Br. 3787 od 23. marca 1932.



V Gospodu je zaspal naš blagi predsednik, preč. gospod

Jožef Juvanec

dekan v Cerknici.

Pogreb bo v sredo 26. julija ob 10 dopoldne. Bog mu bodi plačnik!

Cerknica, dne 24. julija 1933.

KRAJEVNA PROTITUBERKULOZNA LIGA V CERKNICI

Inserirajte v »Slovenca«!